

Nederlandse Mededingingsautoriteit

<i>Auteur</i>	<i>Interne termijn</i>	<i>Externe termijn</i>	<i>Medeparaaf en datum</i>
Mariska Verseveld			
<i>Datum</i>		<i>Informatiekopie aan</i>	<i>Prisma-nummer</i>
19-12-2012		MV, FK	104226

Nummer 104226 /

Betreft zaak: Codewijzigingsvoorstel Aansluit- en Transportvoorwaarden Gas i.v.m. update NEN-normen

Besluit van de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit als bedoeld in artikel 12b, eerste lid, onderdeel a, van de Gaswet

1. Inleiding

1. Bij brief van 1 oktober 2012¹ heeft de Vereniging van Energienetbeheerders in Nederland (hierna: de gezamenlijke netbeheerders) aan de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit (hierna: de Raad) een voorstel gezonden, als bedoeld in artikel 12b, eerste lid, onderdeel a, van de Gaswet met het verzoek de hierin opgenomen voorwaarden vast te stellen.
2. Het voorstel van de gezamenlijke netbeheerders betreft het aanpassen van verwijzingen in de Aansluit- en Transportvoorwaarden Gas (hierna: ATvGR), zodat wordt verwezen naar de vigerende versie van een aantal Nederlandse Normen (hierna: NEN-normen) en een Europese Norm (hierna: NEN-EN-norm).
3. NEN-normen worden door marktpartijen en instanties in onderlinge samenspraak in NEN-commissies ontwikkeld en door het Nederlands Normalisatie-instituut vastgelegd en uitgegeven. NEN-EN-normen worden ontwikkeld door het European Committee for Standardization (hierna: CEN).

---

¹ Brief met kenmerk BR-12-705, ontvangen op 3 oktober 2012.

4. In dit besluit wordt het voorstel tot het vaststellen van een gewijzigde ATvGR beoordeeld en wordt aangegeven op welke wijze de voorwaarden, als bedoeld in artikel 12b, eerste lid, onderdeel a van de Gaswet worden gewijzigd.

2. Wettelijk kader

1. Op grond van artikel 12c van de Gaswet dienen de gezamenlijke netbeheerders voorstellen aan de Raad te zenden inzake de te hanteren voorwaarden van de netbeheerders jegens de netgebruikers, als bedoeld in artikel 12b van de Gaswet.
2. In artikel 12b, eerste lid, aanhef juncto artikel 12b, eerste lid, onderdeel a, van de Gaswet is bepaald dat de gezamenlijke netbeheerders een voorstel tot het vaststellen van de wijze waarop netbeheerders en netgebruikers alsmede netbeheerders zich jegens elkaar gedragen ten aanzien van het in werking hebben van de gastransportnetten, het voorzien van een aansluiting op het net en het uitvoeren van transport van gas over het gastransportnet aan de Raad zenden.
3. Op grond van artikel 12d, eerste lid, van de Gaswet voeren de gezamenlijke netbeheerders overleg met representatieve organisaties van netgebruikers op de gasmarkt over de voorstellen met betrekking tot tariefstructuren en voorwaarden. In de voorstellen, die aan de Raad worden gezonden, wordt op grond van artikel 12d, tweede lid, van de Gaswet, vermeld welke gevolgtrekkingen zijn verbonden aan de zienswijzen die de representatieve organisaties van netgebruikers naar voren hebben gebracht.
4. De Raad dient op grond van artikel 12f, eerste lid, van de Gaswet de voorwaarden vast te stellen met inachtneming van:
  - a. het voorstel van de gezamenlijke netbeheerders als bedoeld in artikel 12a, 12b of 12c van de Gaswet en de resultaten van het overleg van de gezamenlijke netbeheerders met representatieve organisaties van netgebruikers op de gasmarkt bedoeld in artikel 12d, eerste lid, van de Gaswet;
  - b. het belang van het betrouwbaar, duurzaam, doelmatig en milieuhygiënisch verantwoord functioneren van de gasvoorziening;
  - c. het belang van de ontwikkeling van het handelsverkeer op de gasmarkt;
  - d. het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers;
  - e. het belang van een goede kwaliteit van dienstverlening van netbeheerders;
  - f. het belang van het op een objectieve, transparante en niet-discriminatoire wijze in evenwicht houden van het landelijk gastransportnet op een wijze die de kosten weerspiegelt;
  - g. de in artikel 12 van de Gaswet bedoelde regels;

- h. verordening (EG) nr. 715/2009 van het Europees parlement en de Raad van de Europese Unie betreffende de voorwaarden voor de toegang tot aardgastransmissienetten; en
  - i. richtlijn nr. 2009/73/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie betreffende regels voor de interne markt voor aardgas.
5. Op grond van artikel 12f, derde lid, van de Gaswet draagt de Raad de gezamenlijke netbeheerders op het voorstel onverwijld te wijzigen indien de Raad van oordeel is dat de voorgestelde voorwaarden in strijd zijn met artikel 12f, eerste lid, van de Gaswet.
  6. Indien niet binnen vier weken het voorstel overeenkomstig de opdracht van de Raad is gewijzigd, stelt de Raad de voorwaarden vast onder het aanbrenge van zodanige wijzigingen dat deze voldoen aan de eisen die daaraan worden gesteld in artikel 12f, eerste lid, onderdelen b tot en met h, van de Gaswet.
  7. Op de voorbereiding van dit besluit tot wijziging van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas – RNB is de reguliere voorbereidingsprocedure van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) van toepassing.

3. Procedure

8. Bij brief van 1 oktober 2012² hebben de gezamenlijke netbeheerders aan de Raad het voorstel gezonden, houdende het verzoek tot het vaststellen van wijzigingen in de ATvGR.
9. De gezamenlijke netbeheerders geven hierin aan dat over het voorstel overleg heeft plaatsgevonden in het Gebruikersplatform elektriciteits- en gasnetten (hierna: GEN) van 14 juni 2012 en 4 september 2012.
10. De consultatie in het GEN van 14 juni 2012 heeft geleid tot een uitbreiding van de toelichting van het voorstel. Reden hiervoor vormde de zorg van enkele deelnemers aan het GEN dat als gevolg van de verwijzing naar de meest recente NEN-normen en NEN-EN-normen, bestaande apparatuur en installaties zouden moeten worden aangepast. In de uitbreiding van de toelichting is opgenomen dat in artikel 5.2.1. ATvGR een overgangsbepaling is opgenomen op grond waarvan na inwerkingtreding van nieuwe (of gewijzigde) voorwaarden in de ATvGR bestaande installaties of aansluitingen slechts hoeven te worden aangepast als een netbeheerder hiermee zijn wettelijke taken niet zou kunnen uitvoeren. De gezamenlijke netbeheerders concluderen dat hiervan geen sprake is en bestaande installaties en aansluitingen niet hoeven te worden aangepast aan de nieuwe

---

² Brief met kenmerk BR-12-705, ontvangen op 3 oktober 2012.

versies van de NEN-normen en NEN-EN-normen. De relevante passages uit het verslag van de consultatie van 14 juni 2012 zijn bij het codewijzigingsvoorstel gevoegd.

11. In en naar aanleiding van de consultatie in het GEN van 4 september 2012 zijn geen commentaren ontvangen. De relevante passages uit het verslag van het GEN van 4 september 2012 zijn bij het codewijzigingsvoorstel gevoegd.
12. Bij brief van 26 november 2012³ heeft de Raad aan de gezamenlijke netbeheerders meegedeeld dat het besluit zal worden voorbereid gebruikmakende van de reguliere voorbereidingsprocedure.
13. De Raad heeft geen wijzigingsopdracht aan de gezamenlijke netbeheerders gegeven als bedoeld in artikel 12, derde lid, van de Gaswet.
14. De Raad heeft voorts geconstateerd dat het wijzigingsvoorstel niet ter notificatie hoeft te worden voorgelegd aan de Commissie van de Europese Gemeenschappen.⁴ Reden hiervoor is dat het wijzigingsvoorstel geen voorwaarden stelt aan producten of diensten zoals omschreven in artikel 1 van de Notificatierichtlijn.⁵
15. Uit het oogpunt van een zorgvuldige besluitvormingsprocedure heeft de Raad marktpartijen en marktorganisaties geraadpleegd door terinzagelegging van het voorstel, de publicatie daarvan in de Staatscourant en op de website van de NMa en door belanghebbenden de gelegenheid te bieden om zienswijzen kenbaar te maken. Voor de goede orde merkt de Raad op dat de terinzagelegging geen onderdeel uitmaakt van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure ingevolge afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht, aangezien deze procedure niet van toepassing is verklaard. Tegen het onderhavige besluit staat dientengevolge bezwaar open voor belanghebbenden.
16. De Raad heeft **wel/geen** schriftelijke zienswijzen ontvangen [**invullen indien van toepassing**]. Tevens zijn belanghebbenden in de gelegenheid gesteld om mondeling zienswijzen kenbaar te maken. Van deze mogelijkheid hebben **wel/geen** belanghebbenden gebruik gemaakt.
17. De ontvangen zienswijzen hebben **wel/niet** geleid tot het wijzigen van het ontwerpbesluit [**en worden besproken in de bijlage 1 bij dit besluit**].

---

³ Kenmerk: 104226/2.

⁴ Zie artikel 12f, tweede lid, van de Gaswet.

⁵ Richtlijn 98/34/EG van het Europees Parlement en de Raad van 22 juni 1998 betreffende een informatieprocedure op het gebied van normen en technische voorschriften en regels betreffende de diensten van de informatiemaatschappij.

18. De Raad heeft geconstateerd dat het voorstel van de gezamenlijke netbeheerders voldoet aan de wettelijke vereisten en is overgegaan tot het opstellen van het onderhavige besluit.

4. Overwegingen

19. Aanleiding tot het voorstel van de gezamenlijke netbeheerders is dat thans in de ATvGR wordt verwezen naar verouderde NEN-normen en NEN-EN-normen. Het betreft NEN-normen NEN 1059, NEN 3650, NEN 7244-7, NEN 7244-9 en NEN 7244-10 en NEN-EN-norm NEN-EN 1594.
20. Onderhavig voorstel tot wijziging van de ATvGR is er op gericht om de verwijzingen naar verouderde NEN-normen en NEN-EN-normen te wijzigen in verwijzingen naar de vigerende versies van deze normen. Hiertoe dienen de artikelen 2.1.1.9 en 2.1.3a.1 van de ATvGR te worden gewijzigd en wordt een nieuw artikel 2.1.3.7 toegevoegd.
21. De Raad overweegt dat het in het belang is van het betrouwbaar en duurzaam functioneren van de gasvoorziening dat wordt verwezen naar de meest recente versies van NEN-normen en NEN-EN-normen.
22. De Raad heeft zich ervan vergewist dat het wijzigingsvoorstel de interoperabiliteit van het gastransportnet garandeert, objectief, evenredig en niet-discriminatoir is en voorts niet ter notificatie hoeft te worden voorgelegd aan de Commissie van de Europese Gemeenschappen.
23. De Raad gaat akkoord met het ingediende voorstel nu dit voldoet aan artikel 12f, eerste lid, onderdeel a tot en met i van de Gaswet.

5. Besluit

24. Met inachtneming van het voorgaande stelt de Raad de wijziging van de voorwaarden vast overeenkomstig de in de bijlage 1 bij dit besluit opgenomen tekst.

6. Publicatie en inwerkingtreding

25. Van dit besluit wordt mededeling gedaan in de Staatscourant. Voorts zal dit besluit worden gepubliceerd op de website van de Nederlandse Mededingingsautoriteit, www.nma.nl.
26. Dit besluit treedt in werking op de dag na kennisgeving ervan in de Staatscourant.

Den Haag,

Datum:

De Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit,
namens deze:

Chris Fonteijn,
voorzitter van de Raad van Bestuur

Tegen dit besluit kan degene, wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, binnen zes weken na de dag van bekendmaking van dit besluit een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit, Juridische Dienst, Postbus 16326, 2500 BH Den Haag. In dit bezwaarschrift kan een belanghebbende op basis van artikel 7:1a, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht, de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit verzoeken in te stemmen met rechtstreeks beroep bij de administratieve rechter.

Bijlage 1 bij behorende bij het besluit nr. 104266/PM van de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit tot wijziging van de voorwaarden als bedoeld in artikel 12b, eerste lid, onderdeel a van de Gaswet.

De Aansluit- en transportvoorwaarden Gas - RNB wordt als volgt gewijzigd:

De Netcode Elektriciteit wordt als volgt gewijzigd:

Artikel 2.1.1.9 luidt thans:

Leidingen ten behoeve van de **aansluiting** voldoen aan de volgende technische normen:

- a. NEN 1059:2003 "Nederlandse editie op basis van NEN-EN 12186 en NENEN 12279 – Gasvoorzieningsystemen – Gasdrukregelstations voor transport en distributie”;
- b. NEN-EN 1594:2000 "Gasvoorziening – Leidingssystemen voor maximale bedrijfsdruk groter dan 16 bar – Functionele eisen”;
- c. NEN 3650-1:2003 "Eisen voor buisleidingssystemen – Deel 1: Algemeen”;
NEN 3650-2:2003 "Eisen voor buisleidingssystemen – Deel 2: Staal”;
NEN 3650-3:2004 "Eisen voor buisleidingssystemen – Deel 3: Kunststoffen”;
NEN 3650-4:2004 "Eisen voor buisleidingssystemen – Deel 4: Beton”;
NEN 3650-5:2004 "Eisen voor buisleidingssystemen – Deel 5: Gietijzer”;
- d. NEN 7244-1:2003 "Nederlandse editie op basis van NEN-EN 1207-1 – Gasvoorzieningsystemen – Leidingen voor maximale druk tot en met 16 bar – Deel 1: Algemene functionele aanbevelingen”;
NEN 7244-2:2004 "Nederlandse editie op basis van NEN-EN 12007-2 – Gasvoorzieningsystemen – Leidingen voor maximale druk tot en met 16 bar – Deel 2: Specifieke functionele aanbevelingen voor polyethyleen (MOP tot en met 10 bar)”;
NEN 7244-3:2004 "Nederlandse editie op basis van NEN-EN 12007-3 – Gasvoorzieningsystemen – Leidingen voor maximale druk tot en met 16 bar – Deel 3: Specifieke functionele aanbevelingen voor staal”;
NEN 7244-4:2004 "Gasvoorzieningsystemen – Leidingen voor maximale druk tot en met 16 bar – Deel 4: Specifieke functionele eisen voor nodulair gietijzeren leidingen met een maximale bedrijfsdruk van 8 bar”;
NEN 7244-5:2004 "Gasvoorzieningsystemen – Leidingen voor maximale druk tot en met 16 bar – Deel 5: Specifieke functionele eisen voor slagvaste PVCleidingen met een maximale bedrijfsdruk van 200 mbar”;
NEN 7244-6:2005 "Gasvoorzieningsystemen – Leidingen voor maximale druk tot en met 16 bar – Deel 6: Specifieke functionele eisen voor **aansluitleidingen**”.

Artikel 2.1.1.9 komt te luiden:

Leidingen ten behoeve van de aansluiting voldoen aan de volgende technische normen:

- a. NEN 1059:2010 "Nederlandse editie op basis van NEN-EN 12186 en NEN-EN 12279 – Gasvoorzieningsystemen – Gasdrukregelstations voor transport en distributie";
- b. NEN-EN 1594:2009 "Gasvoorziening – Leidingssystemen voor maximale bedrijfsdruk groter dan 16 bar – Functionele eisen";
- c. NEN 3650-1:2012 "Eisen voor buisleidingssystemen – Deel 1: Algemeen";
NEN 3650-2:2012 "Eisen voor buisleidingssystemen – Deel 2: Staal";
NEN 3650-3:2012 "Eisen voor buisleidingssystemen – Deel 3: Kunststoffen";
NEN 3650-4:2012 "Eisen voor buisleidingssystemen – Deel 4: Beton";
NEN 3650-5:2012 "Eisen voor buisleidingssystemen – Deel 5: Gietijzer";
- d. NEN 7244-1:2003 "Nederlandse editie op basis van NEN-EN 1207-1 – Gasvoorzieningsystemen – Leidingen voor maximale druk tot en met 16 bar – Deel 1: Algemene functionele aanbevelingen";
NEN 7244-2:2004 "Nederlandse editie op basis van NEN-EN 12007-2 – Gasvoorzieningsystemen – Leidingen voor maximale druk tot en met 16 bar – Deel 2: Specifieke functionele aanbevelingen voor polyethyleen (MOP tot en met 10 bar)";
NEN 7244-3:2004 "Nederlandse editie op basis van NEN-EN 12007-3 – Gasvoorzieningsystemen – Leidingen voor maximale druk tot en met 16 bar – Deel 3: Specifieke functionele aanbevelingen voor staal";
NEN 7244-4:2004 "Gasvoorzieningsystemen – Leidingen voor maximale druk tot en met 16 bar – Deel 4: Specifieke functionele eisen voor nodulair gietijzeren leidingen met een maximale bedrijfsdruk van 8 bar";
NEN 7244-5:2004 "Gasvoorzieningsystemen – Leidingen voor maximale druk tot en met 16 bar – Deel 5: Specifieke functionele eisen voor slagvaste PVC-leidingen met een maximale bedrijfsdruk van 200 mbar";
NEN 7244-6:2005 "Gasvoorzieningsystemen – Leidingen voor maximale druk tot en met 16 bar – Deel 6: Specifieke functionele eisen voor aansluitleidingen";
NEN 7244-7:2005 en NEN 7244-7/A1:2009 "Gasvoorzieningsystemen – Leidingen voor maximale druk tot en met 16 bar – Deel 7: Specifieke functionele eisen voor sterkte- en dichtheidsbeproeving en voor het in bedrijf en buiten bedrijf stellen van gasdistributieleidingen".
NEN 7244-9:2008 "Gasvoorzieningsystemen – Leidingen voor maximale druk tot en met 16 bar – Deel 9: Specifieke functionele eisen voor de afhandeling van gasmeldingen en periodiek gaslek zoeken".
NEN 7244-10:2010 "Gasvoorzieningsystemen – Leidingen voor maximale druk tot en met 16 bar – Deel 10: Specifieke functionele eisen voor opstellingsruimten en meteropstellingen met een maximale inlaatdruk van 100 mbar en een maximale ontwerpcapaciteit van $650\text{m}^3/\text{h}$ ".

Artikel 2.1.3.7 wordt toegevoegd en luidt:

In woonhuizen met individuele meting wordt voor het onderbrengen van alle tot de aansluiting en meetinrichting behorende apparatuur een kast ter beschikking gesteld, die voldoet aan de eisen, gesteld in NEN 2768:2005 "Meterruimten en bijbehorende voorzieningen in een woonfunctie". In geval de meteropname van buitenaf kan geschieden of het overdrachtpunt van buitenaf bereikbaar is, kan de netbeheerder ten aanzien van deze kast nadere eisen stellen.

Artikel 2.1.3a.1 luidt thans:

De beveiliging van de gasaansluiting voldoet aan:

- a. Paragraaf 4.7 van NEN 7244-6: 2005 "Gasvoorzieningsystemen – Leidingen voor maximale druk tot en met 16 bar – Deel 6: Specifieke functionele eisen voor aansluitleidingen" voor wat betreft de afsluitbaarheid van de aansluiting;
- b. Paragraaf 8.3 van NEN 1059:2003 "Nederlandse editie op basis van NEN-EN 12186 en NEN-EN 12279 – Gasvoorzieningsystemen – Gasdrukregelstations voor transport en distributie" voor over van toepassing voor wat betreft de toepassing van een drukbeveiligingssysteem op de aansluiting.

Artikel 2.1.3a komt te luiden:

De beveiliging van de gasaansluiting voldoet aan:

- a. Paragraaf 4.7 van NEN 7244-6:2005 "Gasvoorzieningsystemen – Leidingen voor maximale druk tot en met 16 bar – Deel 6: Specifieke functionele eisen voor aansluitleidingen" voor wat betreft de afsluitbaarheid van de aansluiting,
- b. Paragraaf 8.3 van NEN 1059:2010 "Nederlandse editie op basis van NEN-EN 12186 en NEN-EN 12279 – Gasvoorzieningsystemen – Gasdrukregelstations voor transport en distributie" voor zover van toepassing voor wat betreft de toepassing van een drukbeveiligingssysteem op de aansluiting.